

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA AVICULTURA ALTERNATIVA I CUNICULICULTURA

1. DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: Avicultura Alternativa i Cuniculicultura	
Nombre de crèdits Pla 2001: 4,5	Nombre de crèdits ECTS: 3,8
Caràcter (troncal T, obligatòria Ob, optativa Op): Op	
Titulació: E.T.E.A / Resta de titulacions	Departament: Producció Animal
Quadrimestre: 2n	Idioma: Català
Pàgina web:	Dossier electrònic (Si/No): Si
Professor coordinador: Ma Dolors Cubiló Travé	e-mail: dcubilo@prodan.udl.es
Altres professors: Marc Tor Naudi	e-mail: mtor@prodan.udl.es

2. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

Dins dels estudis d'Enginyer Tècnic en Explotacions Agropecuàries, els crèdits impartits en l'àmbit de la Producció Animal, s'han dividit en tres blocs. Per un costat les assignatures bàsiques: Fisiologia Animal i Nutrició i Genètica Animal, en un segon bloc les assignatures de produccions majoritàries: Producció de Remugants, Producció Avícola i Producció Porquina i en un tercer les assignatures complementàries, totes elles optatives.

Dins del tercer bloc es troba l'assignatura Avicultura Alternativa i Cuniculicultura, que complementa el segon bloc dedicat a les assignatures de produccions i lligada directament amb la Producció Avícola.

3. OBJECTIUS

Els objectius a assolir per aquesta assignatura són:

1. Conèixer les particularitats de les produccions avícoles minoritàries i de la producció cuniculícola.
2. Posar en pràctica els coneixements adquirits i ser capaç de dissenyar i planificar explotacions d'avicultura alternativa i cuniculicultura.
3. Ser crític en l'anàlisi de situacions reals relacionades amb l'assignatura.

4. TEMARI i PLANIFICACIÓ TEMPORAL

TEMARI TEÒRIC D'AVICULTURA ALTERNATIVA

Tema 1. Introducció a l'avicultura alternativa. Marc de la producció animal. Importància de la diversificació de les produccions animals.

Tema 2. Producció de guatlles. Situació actual. Animals emprats. Productes derivats de la producció de guatlles. La incubació. Producció de carn. Producció d'ous. Sacrifici.

Tema 3. Producció d'ànecs. Aspectes generals de la producció. Ànecs emprats i productes obtinguts. Règim i fases d'explotació. Mà d'obra i dimensionament de l'explotació. Sacrifici.

Tema 4. Producció de perdius. Animals utilitzats. Situació actual. Legislació. Fases de la vida de les perdius. Mà d'obra i dimensionament. Reproducció. Cria de primera edat. Cria de segona edat. Preparació per la solta.

Tema 5. Producció de capons i pollastres Q. Animals emprats. Finalitat de la castració. Tècnica quirúrgica. Efectes de la castració sobre els paràmetres productius i de qualitat. Legislació del pollastre Q. Sistemes de cria i producte final.

Tema 6. Producció avícola ecològica. Situació actual i perspectives de futur. Legislació . Producció de carn ecològica. Producció d'ous ecològics. Productes obtinguts.

TEMARI PRÀCTIC D'AVICULTURA ALTERNATIVA

Pràctica 1. Aula. 2 Problemes de disseny, planificació i anàlisi d'explotacions d'avicultura alternativa.

Pràctica 2. Sortida 1 . Visita a una explotació en la que es pot veure el cicle de producció dels ànecs destinats a la producció de foie gras (cria, preempapussat, empapussat, sacrifici i productes obtinguts)

Pràctica 3. Sortida 2. Es fa un recorregut per diferents instal·lacions d'una empresa amb la finalitat de visitar tot el cicle de producció de les guatlles (posta, incubació, creixement i sacrifici)

TEMARI TEÒRIC DE CUNICULTURA

Tema 1. INTRODUCCIÓ A LA CUNICULTURA. Característiques del conill com espècie zootècnica. Tipus d'explotacions cunicuícoles. El sector en xifres. Qualitat del producte.

Tema 2. RACES I ENCREUAMENTS. Concepte de raça i línia. Criteris de selecció. Gestió de la reposició.

Tema 3. ESTRUCTURA DE LA GRANJA CUNICULÍCOLA. Instal·lacions. Consideracions generals. Distribució general. Control ambiental. Control sanitari. Consideracions de maneig. Distribució. Utilitatge.

Tema 4. SISTEMES DE MANEIG. Definició dels cicles productius. Operacions de maneig. Sistema tradicional. Sistema rotatiu. Sistema integrat. Sistema entrecreuat. Sistema en bandes.

Tema 5. DIMENSIONAMENT D'UNA EXPLOTACIÓ. Definició de paràmetres i variables. Càlcul de la dimensió. Exercici de dimensionament.

Tema 6. REPRODUCCIÓ. Bases anatòmiques i fisiològiques de la reproducció. Fisiologia reproductiva del mascle. Fisiologia reproductiva de la femella. Fisiologia de la gestació. Reproducció aplicada.

Tema 7. NUTRICIÓ. Bases anatòmiques i fisiològiques de la digestió. Càlcul de necessitats. Racionament. Tipus de pinsos utilitzats. Fabricació de pinsos per a conills.

Tema 8. SANITAT I HIGIENE. Malalties prevalents. Prevenció sanitària.

TEMARI PRÀCTIC DE CUNICULICULTURA

Pràctica 4. 1 Problema de disseny, planificació i anàlisi d'una explotació cuniculícola.

Pràctica 5. Sortida 3. Visita a una explotació cuniculícola de cicle tancat. En la mateixa visita es realitza una pràctica d'inseminació artificial.

PROGRAMACIÓ TEMPORAL – AVICULTURA ALTERNATIVA

Tipus Activitat		Hores	Setmana	Objectiu Formatiu
TEO	Tema 1. Introducció a l'avicultura alternativa	2	1	1
TEO	Tema 2. Producció de guatlles	4	2 i 3	1
VIS	Pràctica 2. Sortida explotació de guatlles	3	4	3
ACD	Pràctica 1. Inici problema guatlles	1	5	2
TEO	Tema 3. Producció d'ànecs	4	5, 6 i 8	1
VIS	Pràctica 3. Sortida explotació d'ànecs	3	7	3
ACD	Pràctica 1. Inici problema d'ànecs	1	8	2
ACD	Pràctica 1. Resolució problema guatlles	2	9	2
TEO	Tema 4. Producció de perdus	4	10 i 12	1
ACD	Pràctica 1. Resolució problema d'ànecs	2	13	2
TEO	Tema 5. Producció de capons i pollastres Q	2	14	1
TEO	Tema 6. Producció avícola ecològica	2	14 i 15	1

PROGRAMACIÓ TEMPORAL - CUNICULTURA

Tipus Activitat		Hores	Setmana	Objectiu Formatiu
TEO	Tema 1. Introducció a la cunicultura	0.2	1	1
TEO	Tema 2. Races i encreuaments	1	2	1
TEO	Tema 3. Estructura de la granja cunicícola	1	3	1
TEO	Tema 4. Sistemes de maneig	1	4	1
TEO	Tema 5. Dimensionament d'una explotació	2	5,6	1
ACD	Pràctica 4. Inici problema conills	1	7	2
TEO	Tema 6. Reproducció	1	8	1
VIS	Pràctica 5. Sortida cunicultura	3	9,10,11	3
TEO	Tema 7. Nutrició	1	12	1
TEO	Tema 8. Sanitat e higiene	1	13	1
ACD	Pràctica 4. Resolució problema cunicultura	2	14-15	2

5. BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Abad, J., 2003. Reproducción e incubación en avicultura. Real Escuela de Avicultura. Arenys de Mar.

Alvariño, M., 1993. Control de la reproducción en el conejo. Mundi-Prensa. Madrid.

Buxade, C., 1996. Producciones cunícola y avícolas alternativas. Mundi-Prensa. Madrid.

Dalmau, A., 1994. Manual de la codorniz. Cría industrial y para la caza. Dilagro. Lleida.

Díaz, P.; Gosálvez, L.F., 1991. Cunicultura. ETSIA. Lleida

Francesch, A., 1998. Gallinas de raza. Arte Avícola Publicaciones. Valls.

García, E., 1995. Crianza de capones, Proavial. Arenys de Mar

I.N.R.A., 1985. Alimentación de los animales monogástricos. Cerdo, conejo, aves. Mundi-Prensa. Madrid.

Office National de la Chasse, 1994. La perdíz, cría y explotación. Mundi-Prensa. Madrid.

Sauveur, B., 1992. Reproducción de las aves. Mundi-Prensa. Madrid

Sauveur, B.; De Carville, H., 1990. La canard de barberie. INRA. Paris.

Van Der Horst, F., 1988. La production du chapon. ITAVI. Paris.

Varis autors, 1995, 8as Jornadas técnicas sobre aviculturas alternativas. Real Escuela de Avicultura. Arenys de Mar. Barcelona.

Varis autors, 1991. La perdiz roja. AEDOS.

Varis autors, 2002. Especialització en avicultura ecològica. Escola Agrària de Manresa. Manresa

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Austic, R.E., Nesheim, M.C., 1994. Producción avícola. El manual moderno. Mexico.

Baselga, M., Blasco, A., 1989. Mejora genética del conejo de producción de carne. Mundi-Prensa. Madrid.

Brillard, J.P., 1990. Contrôle de la fertilité ches les oiseaux domestiques. INRA. París.

De Blas, C, Wiseman, J., 1998. The nutrition of the rabbit. CAB International.

García, E., 1995. Estudio socio-económico de la producción de foie-grass, Proavial. Arenys de Mar

Guegan, Y., 1990. L'élevage de la dinde. ITAVI. Paris.

Le Coz-Douin, J., 1992. L'élevage de la pintade. Editions du Point Vétérinaire. Maisons-Alfort.

Maneti, O., 1996. Cría del faisán. Mundi-Prensa. Madrid

Martinez, A., Oliveras, P., 2002. Comportamiento de la perdíz roja ante depredadores aéreos y terrestres. Comparación entre perdices.

NRC, 1994. Nutrient requirements of poultry. National Academy Press, Washington.

Rosell, J.M., 2000. Enfermedades del conejo. Mundi-Prensa. Madrid.

Sainsbury, D., 2000. Poultry health and management. Chickens, turkeys, ducks, geese and quail. Blackwell Scientific Publications.

6. METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en dos blocs, per un costat l'avicultura alternativa (AA) i per un altre la cunicultura (CC).

Diferenciarem entre setmanes de teoria i problemes i setmanes amb sortida.

Les setmanes de teoria i problemes es divideixen en 3 hores per AA i 1 hora per CC. Les hores de problemes estan distribuïdes al llarg del curs en 1 hora d'inici de problema i 2 per la exposició a classe del problema resolt en grup, es fan un total de 3 problemes, 2 d'AA i 1 de CC.

Les sortides seran de tres hores i hi haurà 2 sortides d'AA (setmana 4 i 7) i una sortida de CC (setmana 11). Després de cada sortida s'elabora un treball per grup.

7. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

Durant el curs s'haurà d'entregar 3 problemes i 2 treballs sobre les sortides, tots ells es valoraran en funció del treball presentat, de l'exposició dels problemes i de la participació en les sortides.

Les classes teòriques es valoraran a final de curs amb un examen escrit amb unes 15 preguntes curtes, 10 de la part d'AA i 5 de la de CC.

La nota final s'obtindrà:

- 60% Examen de teoria
- 15% Resolució dels problemes
- 15% Anàlisi de les sortides

8. VOLUM DE TREBALL

Assistència a classes teòriques:

$$3 \text{ hores / setmana} \times 9 \text{ setmanes} = 27 \text{ hores / curs}$$

Assistència a classes pràctiques de problemes:

$$3 \text{ hores / problema} \times 3 \text{ problemes} = 9 \text{ hores / curs}$$

Assistència a les sortides:

$$3 \text{ hores / sortida} \times 3 \text{ sortides} = 9 \text{ hores / curs}$$

Estudi de classes teoria:

$$3 \text{ hores/setmana} \times 9 \text{ setmanes} = 27 \text{ hores / curs}$$

Resolució de problemes:

$$6 \text{ hores/problema} \times 3 \text{ problemes} = 18 \text{ hores / curs}$$

Realització de memòria sortides:

$$1 \text{ hores} \times 3 \text{ sortides} = 3 \text{ hores / curs}$$

Realització exàmens:

$$2 \text{ hores / examen} \times 1 \text{ exàmens} = 2 \text{ hores / curs}$$

Taula 3.- FITXA TÈCNICA ASSIGNATURA:

Nom de l'assignatura: Avicultura Alternativa i Cuniculicultura	
Nombre de crèdits Pla 2001: 4,5	Nombre de crèdits ECTS: 3,8
Caràcter (troncal T, obligatòria Ob, optativa Op): Op	
Titulació: E.T.E.A / Resta de titulacions	Departament: Producció Animal
Quadrimestre: 2n	Idioma: Català
Pàgina web:	Dossier electrònic (Si/No): Si
Professor coordinador:Ma Dolors Cubiló Travé	e-mail: dcubilo@prodan.udl.es
Altres professors: Marc Tor Naudi	e-mail: mtor@prodan.udl.es

OBJECTIUS (màxim 3 línies)

Conèixer les particularitats de les produccions avícoles minoritàries i de la producció cuniculícola. Amb els coneixements adquirits i ser capaç de dissenyar i planificar explotacions d'avicultura alternativa i cuniculicultura.

METODOLOGIA DOCENT (abreujada, màxim 4 línies)

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en dos blocs: l'avicultura alternativa (AA) i la cuniculicultura (CC). Les setmanes de teoria i problemes es divideixen en 2 hores per AA i 1 hora per CC. Hi haurà 2 sortides d'AA i una sortida de CC que ens ocuparan les 3 hores de classe de la setmana.

METODOLOGIA D'AVALUACIÓ (ponderació activitats)

Durant el curs s'hauran d'entregar 3 problemes i 2 treballs sobre les sortides, tots ells es valoraran en funció del treball presentat, de l'exposició dels problemes i de la participació en les sortides.

Les classes teòriques es valoraran a final de curs amb un examen escrit amb unes 15 preguntes curtes, 10 de la part d'AA i 5 de la de CC.

La nota final s'obtindrà:

- 60% Examen de teoria
- 15% Resolució dels problemes
- 15% Anàlisi de les sortides

PROGRAMA DE CONTINGUT

Teòric (Posar només títol dels temes)

TEMARI TEÒRIC D'AVICULTURA ALTERNATIVA

- Tema 1. Introducció a l'avicultura alternativa
- Tema 2. Producció de guatlles
- Tema 3. Producció d'ànecs
- Tema 4. Producció de perdis
- Tema 5. Producció de capons i pollastres Q
- Tema 6. Producció avícola ecològica

TEMARI TEÒRIC DE CUNICULICULTURA

- Tema 1. Introducció a la cuniculicultura
- Tema 2. Races i encreuaments
- Tema 3. Estructura de la granja cunicúlícola
- Tema 4. Sistemes de maneig
- Tema 5. Dimensionament d'una explotació
- Tema 7. Reproducció
- Tema 8. Nutrició
- Tema 9. Sanitat i higiene

Pràctic (Posar només els grans grups i tipus d'activitat)

TEMARI PRÀCTIC D'AVICULTURA ALTERNATIVA

Pràctica 1. Aula. 2 Problemes de disseny, planificació i anàlisi d'explotacions d'avicultura alternativa.

Pràctica 2. Sortida 1 . Visita a una explotació en la que es pot veure el cicle de producció dels ànecs destinats a la producció de foie gras.

Pràctica 3. Sortida 2. Visita per tot el cicle de producció de les guatlles.

TEMARI PRÀCTIC DE CUNICULICULTURA

Pràctica 4. 1 Problema de disseny, planificació i anàlisi d'una explotació cunicúlícola.

Pràctica 5. Sortida 3. Visita a una explotació cunicúlícola de cicle tancat.

OBSERVACIONS

TAULA 1. DISTRIBUCIÓ DEL VOLUM DE TREBALL PREVIST

ASSIGNATURA: Avicultura Alternativa i Cuniculicultura

Crèdits ECTS: 3.8

	Descripció Tècnica	Activitat presencial Alumne		Activitat no presencial Alumne		Avaluació			Temps total (hores)	ECTS
		Objectius	Hores dedicació	Treball alumne	Hores dedicació	Procediment	Temps (hores)	Pes qualificació (%)		
Teoria	Classe magistral (Aula)	Explicació dels principals conceptes	27	Estudi: Conèixer, comprendre i sintetitzar coneixements	27	Proves escrites sobre la teoria del programa de l'assignatura	2	60	56	2.24
Problemes i casos	Classe participativa (Aula)	Resolució de problemes i casos	9	Aprendre a resoldre problemes i casos	18	Proves escrites sobre problemes i casos explicats a l'Aula		15	27	1.08
Seminari	Classe participativa (Grups reduïts)	Realització d'activitats de discussió o aplicació		Resoldre problemes i casos. Discussions		Proves escrites o orals				
Laboratori	Pràctica de Laboratori (Grups reduïts)	Execució de la pràctica: com prendre fenòmens, mesurar		Realitzar memòria		Lliurament de memòries. Proves escrites o orals				
Aula d'informàtica	Pràctica d'aula d'informàtica (Grups reduïts)	Execució de la pràctica: com prendre fenòmens, mesurar		Realitzar memòria		Lliurament de memòries. Proves escrites o orals				
Pràctiques de camp	Pràctica de camp	Execució de la pràctica: com prendre fenòmens, mesurar		Realitzar memòria		Lliurament de memòries. Proves escrites o orals				
Visites	Visita a explotacions o indústries	Realització de la visita	9	Realitzar memòria	3	Lliurament de memòries. Proves escrites o orals		15	12	0.48
Activitats dirigides	Treball de l'alumne (individual)	Orientar a l'alumne en el treball (en horari de tutories)		Realitzar un treball bibliogràfic, pràctic, etc.		Lliurament del treball				
Totals			45		48				95	3.8

TAULA 2. VOLUM DE TREBALL REAL DE L'ESTUDIANT ASSIGNATURA: Avicul. Alt. i Cuniculicultura

Data	Setmana 1		Setmana 2		Setmana 3		Setmana 4		Setmana 5		Setmana 6		Setmana 7		Setmana 8		Setmana 9		Setmana 10		Setmana 11	
	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP
Teoria	3		3		3				2		2				2		1		3			
Problemes									1		1				1	3	2					
Seminari																						
Laboratori																						
Aula informàtica																						
Pràctiques de camp																						
Visites							3	1					3	1							3	1
Activitats																						

	Setmana 12		Setmana 13		Setmana 14		Setmana 15		Setmana 16		Setmana 17		Setmana 18		Setmana 19		Setmana 20		Setmana 21		TOTAL	
	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP
Teoria	3		1	4	3	8	1	2													27	14
Problemes		3	2			3	2														9	9
Seminari																						
Laboratori																						
Aula informàtica																						
Pràctiques de camp																						
Visites																					9	3
Activitats																						
																					45	28
																						73

P: Nombre d'hores Presencials a classe de teoria, pràctiques, etc..

NP: Nombre d'hores de Treball No Presencials. Treball personal previ i posterior a les classes, passar apunts, recerca bibliogràfica, elaboració de memòries, estudi individual o en grup, assistència a tutories, preparació i realització d'exàmens, etc.